

**OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI**

Omistajanvaihdosbarometri 2018

Vararehtori, KTT, dosentti Elina Varamäki, Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Finlandia-talo 6.11.2018

Esityksen rakenne

- Tutkimuksesta
- Mitä positiivista tuloksissa?
- Mitä negatiivista tuloksissa?
- Johtopäätökset tuloksista

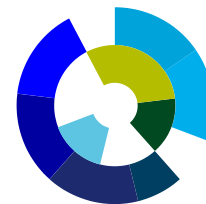

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Tutkimuksesta

- Kolmas toteutuskerta, aiemmat vuosina 2012 ja 2015
- Pää tavoitteena tuottaa tietoa 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien yrittäjien ja yritysjohtajien jatkuvuusnäkemyksistä lähimmän kymmenen vuoden aikana sekä tuleviin omistajanvaihdoksiin liittyvistä haasteista.
- Lisäksi tavoitteena oli selvittää kaikenikäisten yrittäjien kiinnostusta yrityskauppoihin ja aiempia kokemuksia niistä.
- Tutkimusaineisto kerättiin Suomen Yrittäjien, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n sekä kauppakamareiden jäseniltä eri puolilta Suomea kesän 2018 aikana.
- Kaikkiaan vastauksia tuli 1 742, joista yli 55-vuotiaiden vastauksia oli 929 ja tätä nuorempien vastauksia 940.
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu toteutti barometrin Omistajanvaihdosfoorumin tilauksesta.

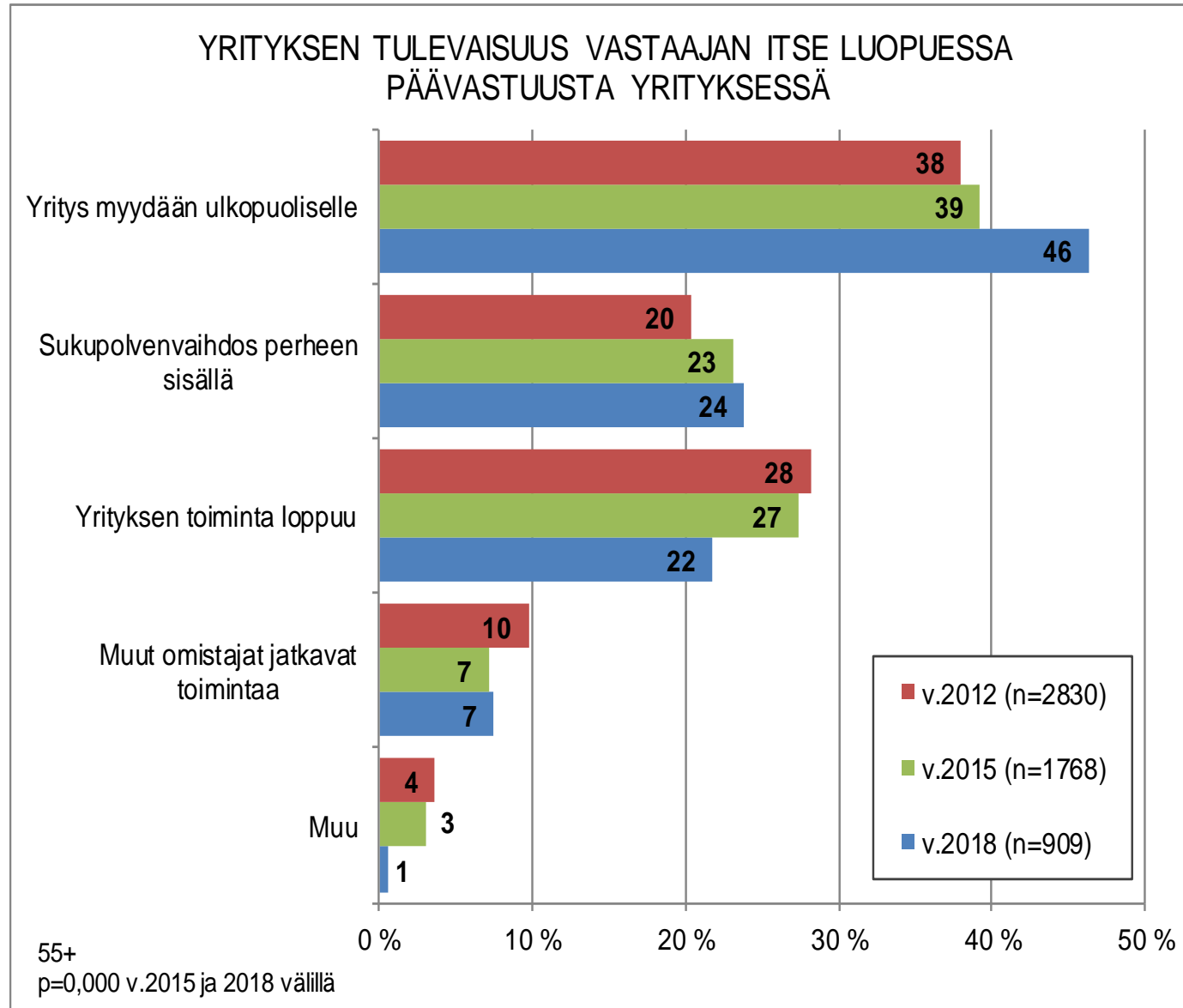
OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Mitä positiivista tuloksissa?

Jatkuvuusnäkymät parantuneet 55+ yrittäjillä

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

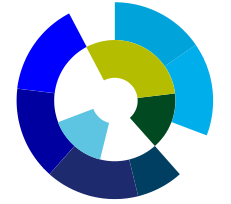
Alle 55-vuotiaiden yrittäjien kiinnostus yritysten tai liiketoimintojen myyntiin ja ostamiseen kasvanut

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

- Oman yrityksen tai sen liiketoiminnan **myymisestä** oli kiinnostunut 36 % vastaajista (v. 2015: 30 %)
- Yrityksen tai liiketoiminnan **ostamisesta** oli kiinnostunut 27 % vastaajista (v. 2015: 23 %)
- Kaiken kaikkiaan yrityskaupoista kiinnostuneet yritykset ovat aktiivisempia uuden kehittämisessä ja ovat vähän isompia
- Miehet sekä portfolio- ja sarjayrittäjät ovat kiinnostuneempia ostamisesta ja myymisestä kuin naiset
- Aiempi kokemus ostamisesta ja myymisestä lisää kiinnostusta yrityskauppoihin

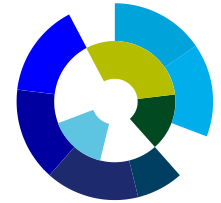
Yrittäjien kokemukset omistajanvaihdoksista edelleen lisääntyneet ja niitä pidetään onnistuneina

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

- Aiempaa kokemusta yrityksen tai liiketoiminnan **ostamisesta** oli
 - 31 %:lla yli 55-vuotiaista yrittäjistä (v. 2015: 29 %)
 - 38%:lla korkeintaan 55-vuotiaista yrittäjistä (v. 2015: 33 %)
- Yrityksen **myymisestä** oli kokemusta
 - 22 %:lla yli 55-vuotiaista (v. 2015: 24 %)
 - 19%:lla korkeintaan 55-vuotiaista (v. 2015 17 %:lla)
- Yli 55-vuotiaista 85 % ja nuoremmista 77 % piti toteuttamaansa aiempaa **myyntiä** erittäin onnistuneena tai onnistuneena
- Aiempaa **ostokokemusta** piti erittäin onnistuneena tai onnistuneena 75 % yli 55-vuotiaista ja 78 % korkeintaan 55-vuotiaista

Kehittämisaktiivisuus ja kasvutavoitteet yhteydessä jatkuvuusnäköymiin ja kehittämisintensiteetti kasvanut

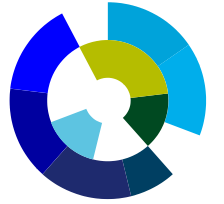

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

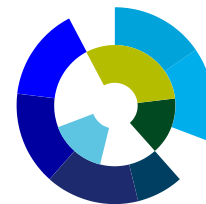
- Kasvua tavoittelevilla yrityksillä on korkeammat sukupolvenvaihdosaikomukset tai useammin suunnitelma yrityksen myynnistä yrittäjän eläköityessä
- Yrityksissä, joissa jatkaja on tiedossa oleva henkilö, sekä uuden että olemassa olevan kehittämiseen panostetaan eniten
- Kaikki kehittämisen osa-alueet paitsi kulujen vähentäminen saivat korkeammat tai vähintään samat arvioinnit kuin kolme vuotta sitten
 - Tämä tietää hyvää tulevia omistajanvaihdoksia silmällä pitäen
- Alle 55-vuotiaat panostavat enemmän kehittämiseen
 - Omistajanvaihdoksia pitäisi toteuttaa aiemmin

Lisäksi nämä ilahduttavat

- Asenteet omistajanvaihdoksiin tai niiden edistämiseen muuttuneet hieman positiivisemmiksi
 - 84 % yrittäjistä pitää tärkeänä pienten yritysten omistajanvaihdosten edistämistä
- Asiantuntija-avun tarve tiedostetaan
 - Ostajia ensinnäkin etsitään monikanavaisemmin kuin aiemmin
 - Lähes 60 % vastaajista arvioi ulkopuolisen asiantuntijatarpeen erittäin merkittäväksi tai merkittäväksi
- Kiinnostus asiantuntijaroleihin edelleen kasvanut
 - 29 % vastaajista olisi kiinnostunut toimimaan jonkun yrityksen hallituksessa
 - 25 % mentorina tai yrityskummina
 - 11 % olisi valmis toimimaan pääomasijoittajana

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Mitä negatiivista tuloksissa?

Omistajanvaihdosten toteuttamisen haasteet pysyneet melko ennallaan

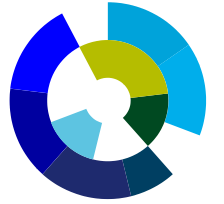

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

1. Ostajan löytyminen (ka 3,3, v. 2015: 3,1)
2. Arvon määrittäminen (ka 3,1, v. 2015: 3,0)
3. Yrityskaupan rahoitus (ka 3,0, v. 2015: 2,9)
4. Muu verotus (ka 2,9, v.2015: 3,0)
5. Osaamisen siirtäminen jatkajalle (ka 2,6, v. 2015: 2,7)
6. Perintö- ja lahjaverotus (ka 2,5, v. 2015: 2,7)
7. Oma tietämys asiasta (ka 2,5, v. 2015: 2,6)
8. Yrityksen laittaminen myyntikuntoon (ka 2,4, v. 2015: 2,3)
9. Yrityksestä luopumisen henkinen vaikeus (ka 2,3, v. 2015: 2,4)
10. Kauppakirjojen laatiminen ja muu paperisota (ka 2,2., v. 2015: 2,2)
11. Omien lasten tasapuolinen kohtelu (ka 1,9, v. 2015: 2,0)

Haasteista

- 5–10 työntekijän yrityksissä haasteet koettiin kaikkein suurimpana
 - Tämä on erityisesti huomioitava, koska tämän kokoluokan yrityksillä oli toiseksi parhaat jatkuvuusnäkymät yli 20 työntekijän yritysten jälkeen ja ne olivat aktiivisia yritystensä kehittämisessä
- Samoin naiset ja matalamman koulutustason yrittäjät kokivat haasteita enemmän
- Jos on aiemmin tehnyt ov-tempun, haasteita ei koeta niin suuriksi

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

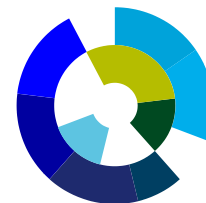

53 % yli 55-vuotiaista arvioi, että yrityksellä olisi merkittäviä ongelmia, jos yrittäjä joutuisi äkillisesti luopumaan yrityksestä juuri nyt vaikkapa onnettomuuden tai vakavan sairauden takia

Alle 55-vuotiaista "vain" 20 % kertoi, että olisi merkittäviä ongelmia edessä

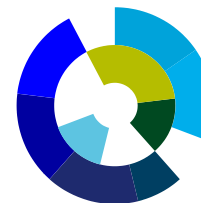
**OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI**

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

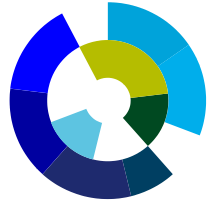
Johtopäätökset

1. Lähes 50 000 yrityksen aikomuksissa yrittäjän ikääntymisestä johtuva omistajanvaihdos seuraavan kymmenen vuoden aikana
2. Kehityssuunta omistajanvaihdoksissa on positiivinen; pitkäjänteinen työ omistajanvaihdosten edistämiseksi kantaa hedelmää. Myös yrittäjyyskulttuuri on muuttumassa.
3. Pitkäjänteistä omistajanvaihdosten edistämistyötä on jatkettava, se on kohdistettava kaikenikäisiin yrittäjiin ja erityisesti mikroyrityksiin
4. Omistajanvaihdosten edistäminen on parasta kasvuyrittäjyyden edistämistä
5. Yrityksen kasvulle ja kehittymiselle olisi positiivista, mikäli omistajanvaihdoksia tehtäisiin aiemmin.
6. Tieto ja kokemus vähentävät tuskaa; yksin puurtamisesta kohti yhdessä tekemisen kulttuuria
7. Naisyrittäjät tarvitsevat enemmän tukea ja kannustusta omistajanvaihdoksiin kuin miehet.

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Kiitos!

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

**OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI**